

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Achates Tiberianus, Sive Gemma Cæsarea, Antiquitate,
Argumento, Arte, Historiâ, prorsùs incomparabilis, Et cui
parem in Orbe Terrarum, non est reperire, D. Augusti
Apotheosin, Imp. Cæs. Tiberii, ...**

Le Roy, Jacques

Amstelædami, 1683

Segmentum I. Superiori quidem Gemmæ segmento ista continentur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38368

SEGMENTUM I.

Superiori quidem Gemmæ segmento ista continentur.

ROMA DEA, galeata, paludamento succincta, Orbem Terrarum manu utraque gestans, Divum *Augustum Cæsarem*, *Coronâ radiata*, veloque sacro insignem, ac sceptrum sive hastam manu gestantem, humeris dorsoque suo impositum, in cælum evehit.

At *C. Julium Cæsarem*, laureatum, & clypeum utraque manu tenentem, pede suo ad tibiam ejus adducto leviter in altum attollit.

Quod equidem haud temerè ab artifice factum existimo.

Augustus enim, longo mitique Imperio, & clementiâ, amorem omnium, reverentiam & justam venerationem Romanorum promeritus, in cælum ascendit.

C. Cæsar autem, ob vi invasos honores, Consulatum & Dictaturam raptam, Regis appellationem ambitam, Senatui invisus: per civile bellum tronum ascendit, quod adeò cruentum fuit, ut ex Pompeii militibus super quater centena millia occidisse feratur. Ideoque à familiarissimis cœsus, vix ab OCTAVIANO CÆSARE & Marco Antonio, consecratus & in cælum missus est.

Illum autem Pegaso seu equo alato vectum, *Drusum Germanicum esse credo*, Germanici Cæsaris Patrem, nec enim facies ejus quam in nummis expressam habemus, multum ab hac differt.

Laureâ autem coronatus est, ob victoriam Germanicam. Peto Albinovanus in Elegia de morte ejus:

Cingor Apollineâ vultricia tempora Lauro.

Ut

Ut verò hîc ab equo alato in cælum invehitur,
ita Catullus post Callimachum comam Berenices
in cælum à Pegaso portatam tradidit. Sed hic Dru-
sum censeo equo pennato insidere, ut Luciferum
referat, cui adolescentes Principes comparant Vete-
res. Virgilius lib. 8. de Pallante:

Qualis ubi Oceani, &c.

Quos Versus in Græcos vertit in honorem Maximini
junioris Fabilius Græcus Litterator, ut ex Capitoli-
no constat. Ovidius.

*Surgit Fulæo juvenis cognomine dignus,
Qualis ab Eois Lucifer exit aquis.*

Claudianus de Honorio:

*Quis nos Luciferum roseo cum Sole niteri
Credidit.*

Quin etiam aliquot ante mortem Drusi diebus, Lu-
cifer non apparuit. Pëdo de morte ejus:

*Sidera quinetiam cælo fugisse feruntur,
Lucifer & solitas destituisse vias.
Lucifer in toto nulli comparuit orbi,
Et venit stellâ non præeunte, dies.*

Undè non malè illum Luciferi equo impo-
nunt, quasi post mortem suam vice ejus Orbi lu-
centem.

Luciferum autem in alato equo semper videmus
in gemmis antiquis. Claudianus de Raptu:

*Dum meus humectat flaventia Lucifer arva
Roranti provelus equo.*

Ovi-

Ovidius:

— *Admisso Lucifer albus equo.*

Sane Peto Albinovanus fingit *Drusum* à Venerere ex rogo ereptum, & in stellam Hesperon mutatum esse, dum ita canit in Mœcenatis obitum:

*Quæsivere Chori Juvenem, sic Hesperon illum
Quem nexum medio solvit in igne Venus.
Quem nunc in fuscis placida sub nocte nitentem
Luciferum contra currere cernis equis.*

Ita enim intelligo locum illum quem Interpretes haud capiunt, & per *Juvenem illum* intelligo *Drusum Germanicum*, cujus obitum paullò ante celebrarat, ut in principio ejusdem Elegiæ.

Defleram Juvenis tristi modo Carmine fata.

Nec scio quare Scaliger velit hic non intelligi Elegiam de morte *Drusi*; qui, ut ait, post Agrippam mortuus est: sed potius Epicedium *Marcelli*; cum illud modò magis conveniat *Druso*, qui uno ante Mœcenatem anno obiit; quàm Marcello qui multis antea annis

Hespero etiam, qui idem cum Lucifero, equum tribuunt Poëtæ. Statius 6. Theb.

*Roscida jam novies Cælo dimiserat astra
Lucifer, & totidem Lunæ prævenerat ignes
Mutato nocturnus Equo.*

Drusus manum extendit versus Augustum quasi eum alloquens, eo gestu, qui pulchrè describitur ab Apuleio lib. 2. Matam. *Ac sic aggeratis in tumulum stragulis & effultus in cubitum, suberectusq;*

NOTITIA ET EXPLICATIO. ,

in thorum, porrigit dextram, & adinstar Oratorum conformat articulum, duobusq; infimis conclusis digitis, ceteros eminentes porrigit, & infesto pollice clementer subrigens insit Thelephron. Sic & Fulgentius de Virgilii continentia: Itaque compositus in dicendi modum, erectis in jotam duobus digitis tertium pollicem comprimens, ita verbis exorsus est.

Quia verò Luciferum Venus

— *Ante alios astrorum diligit ignes.*

Ideò habenas Drusi qui hic Luciferum refert, moderatur Cupido, cujus sub effigie absque dubio, expressus est filius ille Germanici, *cujus effigiem habitu Cupidinis in ede Capitolina Veneris Livia dedicavit, Augustus in cubiculo suo positam, quotiescumque introiret, osculabatur, ut refert Suetonius cap. 7. in Caligula.*

Præterea in Drusum, *Roma Dea, Divi Augusti, Dini Julii, & Cupidinis oculi sunt intenti. Ita ut Pegasi equi ungulas Globo Terrarum impositas, Roma etiam attollat.*

Cæterum, lapsus ex equo schema, quod in Gemma hac, expressum cernitur, *Drusum* hîc denotare quoque evincit, ejusque infelix fatum: pes enim dexter herois equitis, non (ut equitantis naturalis est habitus) rectè juxta primum equi crus, & coxam sese dimittit; sed retrò supra postremum equi crus & coxam se extendit, quod schema lapsabundum equitem, ejusque crurifragium denotat, quo vulnere, trigesimo die quam id acciderat mortuus est, & *C. Julii* tumultu conditus, *laudatusq;* est à Cæsare Augusto vitrico: & supremis ejus plures honores additi.

Sed mihi hæc, ac talia consideranti in incerto judicium est, num is inquam *Cupido* manu ad maxillas equi admota non videatur lapsum *Drusi* velle prohibere.

B

AN.

ROMA DEA. Non tantum Roma infinitam hominum omni virtutum genere præcellentium seriem progenuisse, cæloque adscripsisse dicta est: sed & urbs ipsa Roma, cælo recepta à priscis celebratur. Hinc CL. Rutilius Numatianus vir Consularis in Itinerario, sic Romam invocat.

*Exaudi Regina tui, pulcherrima Mundi
Inter sidereos, ROMA, recepta polos.
Exaudi, genitrix hominum, genetrixq; Deorum,
Non procul à Cælo per tua templa sumus.*

Flavius Manlius, & ipse vir Consularis, lib. 4. Astronomiæ, ita fatur.

*Gallia per census, Hispania maxima bellis,
Italia, in summa, quam rerum maxima ROMA
Imposuit terris, Cæloque adjungitur ipsa.*

Unde colligo, quod prima & Princeps hujus Gemmæ forma & persona sit, illa

*Terrarum Dea, Gentiumq; Roma
Cui par est nihil, & nihil secundum.*

Ut ait Martialis lib. 12. Epig. 8.

Vereque de illa ante mille & ducentos annos, Divus Paulinus Nolanus Præsul cecinit.

*Sedes, ROMA, Petri, quæ Pastoralis honoris
Facta CAPUT mundo, quidquid non possidet armis,
RELIGIONE TENET.*

CORONA RADIATA, à Patre visus fuit per somnium mortali specie amplior, cum fulmine, sceptro, & radiatâ coronâ, ut refert Suetonius, cap. 94. Post illum omnibus Imperatoribus consecratis illa dabatur, ut ex nummis constat. Lucanus:

Fulminibus manes radiisq; ornabit & astris.

Plinius in Panegyrico: *Horum unum si præstitisset alius illi jamdudum radiatum caput, & mediâ inter Deos sedes auro staret, aut ebore, augustioribus aris & grandioribus victimis invocaretur.*

VELOQUE SACRO INSIGNEM, ut sæpè videmus Imperatores & Augustas in nummis post Apotheosim: ut notat Anton. Augustinus Dialogo 2. Velum est Symbolum Æternitatis, quam velato capite videmus in nummis Faustinae & aliorum. Hinc & Mar-

Martianus Capella lib. 1. ita Jovem fingit : *Tunc (inquit) Jupiter publica & quæ Senatum contracturus assumit indumenta percipiens apponit primum vertici regalis ferti flammantem Coronam, contegitque ex posticis caput quodam velamine rutilante quod ei præsul operis Pallas ipsa texuerat.* Sic etiam Eusebius de vita Constantini lib. 4. cap. 73. de nummis signatis post mortem ejus : *Jam verò in ipsis nummis exsculptæ formæ quæ unâ parte Beatum hunc nostrum velato capite representabant : alterâ parte quadrigis instar Aurigæ insidentem demissa illi cœlitus manu dextrâ exceptum.* Cujus nummi figuram exhibet Card. Baronius ad annum Christi 337. Sed fallitur : cum ait hoc non reperiri de nullo alio Imperatore inter Divos relato, & censet Christianorum hoc inventum esse.

SCEPTRVM SIVE HASTAM omnibus enim Deorum simulacris hastæ adduntur, ut ait Justinus lib. 43.

HVMERIS DORSOQUE SVO IMPOSITVM. Quos amamus humeris portamus. Sic M. Tullius Cicero gloriabatur se in exilium pulsum, *ipsis Romæ humeris in Italiam esse reuectum.*

C. JULIVM CÆSAREM faciem C. Julii refert, & cum hîc Apotheosis Divi Augusti exprimatur, indignum fuisset, *Divum Julium*, in Juliæ domus serie omitti, is enim est

*Qui fessus bellis, assertæ munera prolis:
Primus iter nostris ostendit in æthera Divis.*

Ut Papinius ait Sylvarum lib. 1. in Equo Domitiani Aug. & Horatius :

*Micat inter omnes Julium sidus,
Velut inter ignes luna minores.*

ET CLYPEVM VTRAQUE MANV TENENTEM. Nimirum quia dicebatur Clipeus & Assertor Romani Imperii, adversus gentes barbaras. Quo elogio sapius honoratus fuit.

DRVSVM GERMANICVM ESSE CREDO. Elegantissimum Drusi elogium exstat apud Velleium Paterculum, his verbis : *Cura deinde atque onus Germanici belli delegata Druso Claudio, fratri Neronis, adolescenti tot tantarumque virtutum, quot & quantas natura mortalis recipit, vel industria percipit; cujus ingenium utrum bellicis magis operibus, an civilibus suffecerit artibus, incerto est. Morum certè dulcedo ac suavitas, & adversus amicos æqua ac par sui æstimatio inimitabilis fuisse dicitur. Nam pulchritudo corporis, proxima fraternæ fuit. Sed illum magna ex parte domitorem Germaniæ, plurimo ejus gentis variis in locis profuso sanguine, factorum iniquitas, Consulem, agentem annum tricesimum, rapuit.*